

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІ, ПОЛІТОЛОГІ І МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА ЕТНОЛОГІЇ І АРХЕОЛОГІЇ

**БОЯН-ГЛАДКА
СВІТЛАНА ПЕТРІВНА**

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
З КУРСУ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ
НАРОДОЗНАВСТВА В ШКОЛІ»**

(анотація лекційного курсу, плани семінарських занять,
індивідуальна робота, програмові вимоги, самостійна робота)

для підготовки фахівців за
спеціальністю 014.03 Середня освіта (історія)
освітня програма 014.03 Середня освіта (історія)
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
освітній рівень «бакалавр»

Івано-Франківськ
2023

Боян-Гладка С.П. **Навчально-методичні рекомендації з курсу «Методика викладання народознавства в школі»** (анотація лекційного курсу, плани семінарських занять, індивідуальна робота, програмові вимоги та самостійна робота): для підготовки фахівців за спеціальність 014.03 Середня освіта (історія) освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Івано-Франківськ, 2023. 87 с.

Рецензент:

*кандидат історичних наук, доцент кафедри етнології і археології
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника*
Костючок Петро Леонтійович

Навчально-методичні рекомендації з курсу «Методика викладання народознавства в школі» розроблений згідно вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу для підготовки фахівців за спеціальність 014.03 «Середня освіта (історія)» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» і включає: опис навчальної дисципліни, робочу програму з курсу, анотація лекційного курсу, плани семінарських занять, методичні рекомендації для підготовки до семінарських занять та самостійної роботи, індивідуальні та лабораторні завдання (типи уроків народознавства та їх структура, схема аналізу уроку та її структура, схема самоаналізу уроку народознавства, програма «Українське народознавство (1-11 кл.)» для середньої загальноосвітньої школи за редакцією С.П.Павлюка, зразок плану-конспекту уроку, зразок народознавчого гуртка, зразок виховної години з народознавчої тематики), модульний контроль, шкалу підсумкових модульних оцінок, питання програмових вимог з навчального курсу, рекомендовану навчальну та спеціальну літературу до вивчення навчальної дисципліни. Навчально-методичні рекомендації адресовані студентам спеціальності 014.03 «Середня освіта (історія)» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» і його структура враховує специфіку викладання народознавства і педагогіки у вищих навчальних закладах IV рівня акредитації.

Навчальний курсу «Методика викладання народознавства в школі» покликаний навчити майбутніх учителів проводити якісні уроки, позакласні заняття, здійснювати пошуково-дослідницьку й експедиційну народознавчу роботу з учнями загальноосвітньої школи. Методика навчання українського народознавства синтезує в собі науково-теоретичні і конструктивно-технічні знання з перевагою останніх. Це знання про те, як треба планувати навчально-виховний процес, як працювати над змістом навчального матеріалу, які вибирати методи та прийоми, як удосконалювати діяльність учителя та учнів.

*Рекомендовано до друку кафедрою етнології і археології
Факультету історії, політології і міжнародних відносин
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
протокол № 13 від 29.06.2023 року*

*Рекомендовано до друку Вченою радою Факультету історії,
політології і міжнародних відносин
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
протокол № 12 від 29.06.2023 року*

Боян-Гладка С.П., 2023 рік
Прикарпатський національний
університет імені Василя
Стефаника, 2023 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
СТРУКТУРА ЗАЛКОВИХ КРЕДИТІВ.....	6
АНОТАЦІЯ ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ.....	20
ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	21
ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ.....	26
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	29
ЕЛЕКТОРОННІ РЕСУРСИ.....	

ВСТУП

Сучасна реформа середньої освіти та тенденція до створення національного виховання вимагають змін у підготовці вчителів історії. Залучення школярів до народних джерел повинно починатися зі шкільного віку через використання досвіду народної педагогіки, зміст і засоби якої мають яскраве національне забарвлення, відповідають національному виховному ідеалу, мають історичну і культурну цінність. У цьому процесі велика роль покладається на вчителів історії, які покликані створювати умови для повноцінного розвитку особистості, прилучення до духовної і матеріальної спадщини українського народу. Вони повинні бути обізнані як зі змістом ознайомлення учнів з рідним краєм, національною культурою, традиціями, звичаями, так і озброєні методами і прийомами цієї роботи.

Навчальний курс «Методика викладання народознавства в школі» синтезує в собі науково-теоретичні і конструктивно-технічні знання з перевагою останніх. Це знання про те, як треба планувати навчально-виховний процес, як працювати над змістом навчального матеріалу, які вибирати методи та прийоми, як удосконалювати діяльність учителя та учнів.

Мета викладання дисципліни – засвоєння і поглиблення теоретичних та практичних знань, умінь і навичок студентів на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальністю 014 Середня освіта (Історія) з курсу вільного вибору студента «Методика викладання народознавства в школі»; навчити майбутніх учителів проводити якісні уроки, позакласні заняття, здійснювати пошуково-дослідницьку й експедиційну народознавчу роботу з учнями загальноосвітньої школи; розширення та поглиблення знань студентів про теоретико-методичні основи українського народознавства, основні напрямки ознайомлення школярів з українським народознавством; висвітлення концептуальних засад розробки змісту шкільного українознавства, особливостей методики його викладання, зв'язків з суміжними навчальними предметами, педагогічних функцій; ознайомлення з положеннями щодо оволодіння знаннями з українознавства та народознавства, розумінням закономірностей формування знань, умінь і навичок школярів у галузі народознавства, прийомами підвищення виховного впливу народознавства на особистість учня, творчого мислення, пізнавальної самостійності, активності як важливих компонентів у розвитку особистості.

Завдання курсу:

- формування у студентів системи теоретичних, методичних знань про теоретичні основи народознавства, своєрідність і самобутність виховного досвіду народу; специфіку народознавчої роботи зі школярами;
- формування умінь застосування методів, прийомів, форм проведення роботи з народознавства в українській школі;
- оволодіння методикою проведення роботи з народознавства в шкільній освіті;
- оволодіння вербальними і невербальними формах вивченого матеріалу різного;

–забезпечення майбутніх вчителів історії необхідними вміннями використання традиційних народних засобів виховання в сучасних умовах суспільного і родинного виховання;

–застосування набутих знань, вмінь і навичок при виконанні;

–збагатити словник майбутніх педагогів народознавчими поняттями, народною термінологією, образними виразами;

–прищепити практичні вміння й навички роботи з учнями у галузі народознавства;

–навчити майбутніх педагогів складати сценарії національних свят;

–ознайомити студентів з передовим педагогічним досвідом народознавчої практики в українській школі.

СТРУКТУРА ЗАЛКОВИХ КРЕДИТІВ

Організація навчання курсу	
<i>Обсяг курсу</i>	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12

семінарські заняття / практичні / лабораторні		18			
самостійна робота		60			
Ознаки курсу					
Семес тр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
7-й семестр	014.03 Середня освіта (історія)	IV курс	вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконан ня
Тема 1. Вступ. Теоретико- методологічні основи народознавства. Історико-теоретичні основи народної педагогіки. 1. Головні завдання курсу "Методика викладання народознавства в школі". 2. Зв'язки методики викладання народознавства з іншими навчальними дисциплінами. 3. Модель готовності майбутнього вчителя до народознавчої	Лекція (2 год.), Практичне заняття(2 год.), Самостійна робота(6 год.)	1. Король О.В. Методика викладання українського народознавства в школі: Навч.-метод. пос. К: ІЗМН, 1998, С. 7-46. 2. Скульський Р.П., Стельмахович М.Г. Методика викладання народознавства в школі: Пос. / За ред. проф. Сеульського Р.П. Івано-Франківськ: НМЦ "Укр. етнопед. і народозн." АПН Укр. і Прикарп. універс. ім. В. Стефаника, 1995. С. 20-42. 3. Українське народознавство (1-11 кл.): Програма для середньої загальноосвітньої школи / За заг. ред. С.П. Павлюка. К.: Перун, 1998. 30 с. 4. Українське народознавство: 1-8 класи. Програма для середньої загальноосвітньої школи / За заг. ред. С.П. Павлюка. Львів, 2003, 32 с. 5. Кудіна Л.М. Від роду до роду.	Робота над народознавчою термінологією	5/5	Протягом семестру

<p>роботи з учнями загальноосвітньої школи. 4."Творча лабораторія" вчителя народознавства.</p>		<p>Народознавство. Х.: Торсінг, 2003.160 с. 6. Благослови, Мати: Уроки українського народознавства (5-8 класи): Кн. для вчителя / Упоряд. Л.Іваннікова. К.: Освіта, 1995.190 с.</p>			
<p>Тема 2. Зміст і структура шкільного народознавства. Принципи навчання українського народознавства в школі 1. Модель шкільного курсу "Українське народознавство". 2.Структура основних інформаційних блоків народознавства: а) "Людина-соціум"; б) "Етнічна історія українського народу"; в) "Духовна культура українців"; г) Матеріальна культура українців". 3.Традиційні принципи навчання народознавства в школі. Нетрадиційні принципи навчання українського народознавства. Самостійна робота: Концепції методики</p>	<p>Практичне заняття(2 год.), Самостійна робота(8 год.)</p>	<p>1.Король О.В. Методика викладання українського народознавства в школі: Навч.-метод. пос. К: ІЗМН, 1998,С. 7-46. 2. Скульський Р.П., Стельмахович М.Г. Методика викладання народознавства в школі: Пос. / За ред. проф. Сеульського Р.П. Івано-Франківськ: НМЦ "Укр. етнопед. і народозн." АПН Укр. і Прикарп. універс. ім. В.Стефаніка, 1995. С. 20-42. 3. Українське народознавство (1-11 кл.): Програма для середньої загальноосвітньої школи / За заг. ред. С.П. Павлюка. К.: Перун, 1998.30 с. 4. Українське народознавство: 1-8 класи. Програма для середньої загальноосвітньої школи / За заг. ред. С.П.Павлюка. Львів, 2003, 32 с. 5. Уроки з народознавства: Посібник / Упор. М.К.Дмитренка, Г.К.Дмитренко. К.,1995. 6. Дем'янюк Т.Д. Зміст та методика народознавчої роботи в сучасній школі. К.: ІСДО, 1996. 108 с. 7. Концепція вивчення українського народознавства в сучасній національній школі // Програма "Українське народознавство" / За заг. ред.</p>	<p>Проблемні питання: Як визначено поняття "народознавство" в Програмі шкільного курсу народознавства? 2. Як визначено мету шкільного народознавства в програмі? 3. Детальний аналіз пояснювальної записки програми. 4. За яким (-ми) принципом (-ами) побудована програма? 5. Як відображені у програмі чотири основні інформаційні блоки з народознавства? Індивідуальні завдання: 1.Висновки з дискусії в пресі щодо назви</p>	<p>5\5</p>	<p>Протягом семестру</p>

<p>навчання українського народознавства в загальноосвітній школі (Р.П.Скульського і М.Г.Стельмаховича, О.В.Король), їх порівняльний аналіз.</p>		<p>С.П.Павлюка. К.: Перун, 1998. С. 3-7. 8. Концепція національного виховання // Початкова школа. 1995.№ 2. С . 50-52. 9. Кузь В.Г., Руденко Ю.Д., Сергійчук З.О. Основи національного виховання. Умань, 1993. 109 с. 10. Культура і побут населення України: Навч. пос. / В.І. Наулко, Л.Ф. Артюх, В.Ф. Горленко та ін. К.: Либідь, 1993.288 с.</p>	<p>навчального предмета "народознавство" та "українознавство" 2. Українське народознавство в становленні національної системи освіти та виховання.</p>		
<p>Тема 3. Корекція навчальної програми та розробка календарно-тематичного плану з народознавства в школі 1.Ознайомлення з альтернативними варіантами навчальних програм народознавства. 2.Провідні ідеї, які потрібно враховувати при здійсненні корекції чинних програм з українського народознавства. 3.Методичні рекомендації щодо розробки календарно-тематичного плану з українського народознавства.</p>	<p>Лекція(2 год.), Практичне заняття(2 год.), Самостійна робота(6 год.)</p>	<p>1. Король О.В. Методика викладання українського народознавства в школі: Навч.-метод. пос. К.: ІЗМН, 1998. С. 60-64. 2. Скульський Р.П., Стельмахович М.Г. Методика викладання народознавства в школі: Пос. / За ред. проф. Скульського Р.П. Івано-Франківськ: НМЦ "Укр. етнопед. і народозн." АПН Укр. і Прикарп. універс. ім. В.Стефаніка, 1995. С. 43-47, 3. Українське народознавство (1-11 кл.): Програма для середньої загальноосвітньої школи / За заг. ред. С.П. Павлюка. К.: Перун, 1998. 30 с. 4. Скрипник Г. Народознавство і освіта (Початок) II Дивослово. 1994. № 3 С. 37-42. 5. Народознавство і школа (Закінчення) // Дивослово. 1995. № 7. С. 47-52. 6. Лозко Г.С. Українське народознавство. - 2-е вид., доп. Та переробл. К.: Вид. "АртЕк", 2004. 472 с. 7. Методичні рекомендації до проведення уроків народознавства (Курс лекцій з мет.</p>	<p>Індивідуальні завдання: 1.Українське народознавство - потужна освітньо-виховна традиція, перспективи його розвитку. 2.Викладання народознавства у вищих закладах освіти у 1917-1930 роках. 3.Формування особистості вчителя на матеріалах народознавства (початок 90-х років ХХ ст. - початок ХХІ ст.).</p>	<p>5\5</p>	<p>Протягом семестру</p>

Практичне завдання:		виклад, народознавства в шк.): Для студ.			
----------------------------	--	--	--	--	--

<p>1.Корекція навчальної програми з народознавства.</p> <p>2. Розробка календарно-тематичного плану з народознавства (для конкретного класу).</p> <p>3. Характеристика традиційних принципів навчання народознавства.</p> <p>Самостійна робота: Аналіз навчальних посібників, методичної літератури та періодичних видань з народознавства.</p>		<p>філ. фак., викладачів народозн. / Й. Сележан (укл.) Чернівці, 1995. 40 с.</p> <p>8. Організація пошукової народознавчої роботи: Метод. рекомендації для студентів і вчителів / Укл. Н.П. Сивачук. Умань: УДГП, 1994. 16 с.</p> <p>9.Програма для середньої загальноосвітньої школи "Українське народознавство": 1-8 класи / За заг. ред. С.П.Павлюка. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2003. 33 с.</p> <p>10.Програма "Українське народознавство": 1-11 класи / За заг. ред. С.П.Павлюка. -К: Перун, 1998. - 30 с.</p> <p>11. Українське народознавство: Навч. пос. / За ред. С.П. Павлюката ін. Львів; Фенікс, 1994.- 608 с.</p>			
<p>Тема 4. Основні методи та прийоми навчання народознавства в школі</p> <p>1.Традиційні методи навчання народознавства в школі.</p> <p>2.Нетрадиційні методи навчання народознавства.</p> <p>3.Основні прийоми навчання народознавства.</p> <p>4. Інтерактивні технології навчання на уроках українського народознавства:</p> <ul style="list-style-type: none"> інтерактивні технології 	<p>Практичне заняття(2 год.), Самостійна робота(8 год.)</p>	<p>1. Король О.В. Методика викладання українського народознавства в школі: Навч.-метод. пос. К.: ІЗМН, 1998. С. 69-92.</p> <p>2. Коротеева В.О. Активні пошуки змісту, організаційних форм і методів формування особистості вчителя // Рідна школа. 1996. № 4. С. 62-66.</p> <p>3. Освітні технології: Навч.-метод. посіб. / О.М.Пехота, А.З.Кіктенко, О.М.Любарська та ін.; За ред. О.М.Пехоти. К: Вид. А.С.К., 2003. 255 с.</p> <p>4. Пометун О., Пироженко Л.Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-мет. посіб. / За заг. ред. О.І. Пометун. К.: „Вид.А.С.К.", 2003.</p> <p>5. Скульський Р.П., Стельмахович М.Г.</p>	<p>Індивідуальні завдання:</p> <p>1.Вибір методів навчання народознавства залежно від теми і мети уроку.</p> <p>2.Застосування інтерактивних технологій навчання на уроках народознавства</p>	5/5	Протягом семестру

<p>кооперативного навчання;</p> <ul style="list-style-type: none"> • технології колективно-групового навчання; • технології ситуативного моделювання; • технології опрацювання дискусійних питань. <p>Самостійна робота: Нетрадиційні методи навчання українського народознавства в школі.</p>		<p>Методика викладання народознавства в школі: Пос. / За ред. проф. Скульського Р.П. Івано-Франківськ: НМЦ "Укр. етнопед. і народозн." АПН Укр. і Прикарп. універс. ім. В.Стефаника, 1995. С.85-100.</p> <p>6. Приходько А. Де шукати витoki сучасних освітніх технологій? И Рідна школа. 2005. № 7. С. 52-55.</p> <p>7. Зюзіна Т. Курс україно- і народознавства: шляхи становлення // Рідна школа. 2001. № 3.</p> <p>8. Ігнатенко П.Р. Народознавство чи українознавство? // Педагогіка і психологія. 1994. № 3. С. 13-20.</p>			
<p>Тема 5. Урок народознавства та його специфіка</p> <p>1. Особливості підготовки вчителя до уроку народознавства. 2. План-конспект уроку народознавства (програма керування навчальною діяльністю учнів) як останній етап підготовки вчителя до уроку.</p> <p>Практичне завдання:</p> <p>1. Специфіка уроку народознавства. Особливості підготовки вчителя до уроку народознавства.</p>	<p>Лекція(2 год.), Практичне заняття(2 год.), Самостійна робота(6 год.)</p>	<p>1. Король О.В. Методика викладання українського народознавства в школі: Навч.-метод. пос. К.: ІЗМН, 1998. С. 92-154.</p> <p>2. Островерхова Н.М. Аналіз уроку: концепції, методики, технології. К: Фірма "ІНКОС", 2003. 352 с.</p> <p>3. Педагогіка: Навч. пос. / В.М. Галузяк, М.І. Сметанський, В.І. Шахов. Вінниця: РВВ ВАТ „Віноблдрукарня”, 2001.</p> <p>4. Фіцула М.М. Педагогіка: Навч. пос. для студ. вищих педаг. закладів освіти. К: Вид. центр "Академія", 2000. 544 с.</p> <p>5. Перехрестна О. Розвиток творчих здібностей учнів II Дивослово. 2003. № 3. С. 53-55.</p> <p>6. Кандиба Л. Формуємо національну свідомість учнів /Рідна школа. 1996. № 6. С. 23-24.</p>	<p>Індивідуальні завдання:</p> <p>1. Імідж учителя народознавства.</p> <p>2. Особливості підготовки і проведення інтегрованих уроків з народознавства.</p>	5/5	Протягом семестру

<p>2. Характеристика основних етапів уроків народознавства різних типів.</p> <p>3. Розробка плану-конспекту уроку народознавства та програми керування навчальною діяльністю учнів.</p> <p>4. Аналіз уроку народознавства. Самоаналіз учителем уроку народознавства.</p> <p>Самостійна робота: Нетрадиційні форми проведення уроків українського народознавства в школі.</p>		<p>7. Однополько В. Виховання школярів особистістю вчителя // Рідна школа. 2002. № 5.</p> <p>8. Печуркіна-Шумейко Л. Формування громадянськості підлітків засобами соціально-культурної діяльності // Рідна школа. 2002. № 4.</p> <p>9. Сележан І. Українознавство, народознавство, гуцульщинознавство в системі національного виховання: Метод, рекомендації з курсу методики викладання, лекції для студентів філологічного факультету. Чернівці, 1996. 21 с.</p> <p>10. Сергійчук З.О. Зміст і проблеми організації народознавчої роботи в основній школі: Автореф. дис канд. пед. наук. К., 1996. 24 с.</p> <p>11. Сивачук Н.П. Збагачення мовленнєвого етикету школярів засобами пареміографії // Початкова школа. 1997. № 4. С. 50-51</p>			
<p>Тема 6. Типологія уроків народознавства</p> <p>1. Традиційні типи уроків народознавства та їх структура (за В.Онищуком, за О.Король).</p> <p>2. Інтегровані уроки народознавства в загальноосвітній школі.</p> <p>3. Шкільне</p>	<p>Практичне заняття(2 год.), Самостійна робота(8 год.)</p>	<p>1. Борисенко В.К. Весільні звичаї та обряди на Україні: Іст.-етнограф. дослідж. - К.: Наукова думка, 1988. - 192 с.</p> <p>2. Веселе весілля. Збірка весільних анекдотів (Упор. М.В. Никончук. - Житомир; ТВД „Олеся”, 1991.</p> <p>3. Весільні пісні: В 2 кн. - К.: Наукова думка, 1982. - Кн. I. — 872с.; Кн.2, - 679с.</p>	<p>Лабораторні завдання: Розробити плани-конспекти двох уроків з кожного розділу й підготуватися до проведення їх фрагменту в студентській аудиторії:</p>	<p>5\5</p>	<p>Протягом семестру</p>

народознавство як засіб	4. Гаврилюк Н.К. Картографирование	"Етнічна історія	
-------------------------	------------------------------------	------------------	--

<p>виховання учнів та розвитку їх творчих здібностей. 4.Нетрадиційні форми проведення уроків народознавства в українській загальноосвітній школі.</p>		<p>явлений духовної культури (По матеріалам рідильної обрядности украинцев). - К.: Наукова думка, 1981. - 279 с. 5. Сивачук Н.П. З історії впровадження народознавства в школі та підготовки студентів до його викладання // Нові технології виховання: Зб.наук. ст. / МО Укр., Інститут сист. досліджень. К., 1995. С. 3-20. 6. Сивачук Н.П. Підготовка майбутніх учителів до народознавчої роботи в школі (на матеріалі філологічних факультетів): Автореф. дис..... канд.пед.наук: 13.00.04 / Інстит. пед. АПН України. К., 1997. 24 с.</p>	<p>українського народу"; "Духовна культура українців"; "Матеріальна культура українців" (сформулювати тему, мету й завдання уроків; вибирати форми, методи і прийоми роботи та аналізувати літературу інформаційного блоку) 3</p>		
<p>Тема 7. Шкільний кабінет народознавства. Наочність і технічні засоби навчання на уроках народознавства 1.Шкільний кабінет народознавства як матеріальна база організації та проведення навчально-виховної та позакласної роботи в загальноосвітній школі. 2.Вимоги до кабінету народознавства. 3.Основні засоби унаочнення та технічні</p>	<p>Лекція(2 год.), Практичне заняття(2 год.), Самостійна робота(6 год.)</p>	<p>1.Грушевський М. Береження і дослідження побутового і фольклорного матеріалу як відповідальне державне завдання // Народна творчість та етнографія. 1996. № 4. С.42-51. 2. Король О.В. Методика викладання українського народознавства в школі: Навч.-метод. пос. К.: ІЗМН, 1998. С. 201-216. 3. Сивачук Н.П. Організація української світлиці // Педагогічний вісник. 1996. №1. С. 44-46. 4. Скрипник Г.А. Етнографічні музеї України. Становлення і розвиток. К.: Наукова думка, 1989. 250 с. 5. Струнка М.Л. Методичні рекомендації з питань організації шкільних</p>	<p>Індивідуальні завдання: 1. Національне виховання учнів засобами народознавства. 2.Педагогічні умови підвищення ефективності уроків народознавства.</p>	5/5	Протягом семестру

<p>засоби навчання на уроках народознавства, вимоги до їх використання.</p> <p>Практичне завдання: Вимоги до шкільного кабінету українського народознавства. Експозиція шкільного кабінету українського народознавства.</p> <p>2. Основні засоби унаочнення, технічні засоби навчання на уроках українського народознавства та використання їх у навчально-виховному процесі школи.</p> <p>3. Розробка програми польових досліджень з українського народознавства для учнів загальноосвітньої школи.</p> <p>Самостійна робота: Досвід організації шкільного кабінету українського народознавства</p>		<p>етнографічних музеїв. К.: НДІ педагогіки, 1993.</p> <p>6. Іванчук М. Навчання як фактор виховання особистості школяра II Рідна школа. 2005. № 1. С. 12-14.</p> <p>7.Штабова Л. Від ідеї індивідуалізації - до особистісної розвиваючої моделі навчання I Рідна школа. 2005. № 9-10. С. 17-19.</p> <p>8. Стельмахович М.Г. Українська народна педагогіка. К.: ІЗМН, 1997.232 с.</p> <p>9. Стельмахович М.Г. Теорія і практика українського національного виховання. Івано-Франківськ, 1996. 180 с.</p> <p>10. Струнка М.Л. Народознавча робота учнів // Радянська школа. 1991.№ 7.</p> <p>11. Традиційна народна культура (питальник для польових експедицій) / Укл. Г. Аркушин, В. Давидюк, Б. Завітій, Л. Неділя-Семенюк. К.: Укр. центр культ, досліджень, 1994.</p>			
<p>Тема 8. Методика організації пошукової народознавчої роботи в</p>	<p>Лекція(2 год.), Практичне заняття(2 год.), Самостійна</p>	<p>1. Ковальчук О. В. Українське народознавство. К., 1994. Струнка М.Л. Народознавча робота учнів // Радянська школа. 1991. № 7.</p>	<p>Індивідуальні завдання: Опитування респондентів з</p>	<p>5\5</p>	<p>Протягом семестру</p>

<p>загальноосвітній школі 1.Зміст, мета і завдання пошукової народознавчої роботи в загальноосвітній школі. 2.Основні етапи пошуково-експедиційної діяльності з українського народознавства. 3.Програма народознавчих польових досліджень учнів загальноосвітньої школи.</p> <p>Практичне завдання: Програма-запитальник польових народознавчих досліджень</p> <p>Самостійна робота: Польові народознавчі дослідження</p>	робота(6 год.)	<p>2. Струнка М.Л. Організація пошукової роботи з етнографії у шкільних краєзнавчих музеях. К., 1989. 280 с. 3.Ступарик Б.М. Національна школа: витоки становлення. К.: ІЗМН, 1998.-336 с. 4. Сявавко Є.І. Українська народна педагогіка в її історичному розвитку. Львів, 1974.85 с. 5. Традиційна народна культура (питальник для польових експедицій) / Укл. Г. Аркушин, В. Давидюк, Б. Завітій, Л. Неділя-Семенюк. К.: Укр. центр культ, досліджень, 1994. 6. Глушко М. Методика польового етнографічного дослідження : навч. посіб. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2008. 288 с. 7.Громов Г. Методика полевих этнографических исследований. М, 1966. 119 с. 8. Костючок П.Л., Боян-Гладка С.П. Навчально-методичні вказівки «Етнографічна навчальна практика» для підготовки бакалаврів зі спеціальності 032 «Історія і археологія». Івано-Франківськ, 2019. 93 с.</p>	тематики «Духовна культура українців»		
<p>Тема 9. Позакласна робота з народознавства 1.Завдання, зміст і принципи позакласної роботи з народознавства.</p>	Лекція(2 год.), Практичне заняття(2 год.), Самостійна робота(6 год.)	<p>1.Слагіна Т. Форми та методи формування громадянських якостей особистості II Рідна школа. 2005. № 6. С. 34-36. 2. Артюх О.Ф. Українське народознавство в системі навчання і виховання // Вивчаємо українську мову та літературу.</p>	Індивідуальні завдання: 1.Нетрадиційні форми і методи організації позакласних занять з	5\5	Протягом семестру

2.Основні напрями		2005. № 2 . С . 2-6.	народознавства.		
-------------------	--	----------------------	-----------------	--	--

<p>позаурочної роботи з народознавства.</p> <p>3.Форми і методи організації позаурочних занять з народознавства.</p> <p>4.Методика проведення народознавчих виховних заходів.</p> <p>Самостійна робота: Шкільне народознавство як засіб виховання учнів та розвитку їх творчих здібностей. Українознавча едукція за М.Г.Стельмаховичем.</p>		<p>3. Івашковський В. Виховні засади розвитку особистості патріота України // Рідна школа. 2005. № 4. С. 36-38.</p> <p>4. Король О.В. Методика викладання українського народознавства в школі: Навч.-метод. пос. К.: ІЗМН, 1998.С. 216-294.</p> <p>5. Мізюк І. Прилучення школярів до духовної народної скарбниці (Фольклорні експедиції) // Дивослово. 1997. №11. С. 52-53.</p> <p>6. Мінченко Т. Українознавча робота з національно-культурного відродження // Шкільний світ. 2001. № 42. С . 2-3.</p> <p>7. Моляко О. Функціональна модель формування полікультурної компетентності школярів // Рідна школа. 2005. № 6. С . 10-12.</p> <p>8. Скульський Р.П., Стельмахович М.Г. Методика викладання народознавства в школі: Пос. / За ред. проф. Скульського Р.П. Івано-Франківськ: НМЦ "Укр. етнопед. і народозн." АПН Укр. і Прикарп. універс. ім. В.Стефаника, 1995. С. 100-158.</p> <p>9. Скиба О. Шкільний етнографічно-фольклорний гурток // Українська література в загальноосвітніх школах. 1999. № 1 . С . 51-53.</p>	<p>2.Вибір оптимальних варіантів використання народознавства в школі.</p>		
--	--	--	---	--	--

АНОТАЦІЯ ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ

Лекція 1. Вступ. Теоретичні основи методики викладання українського народознавства в загальноосвітній школі

План

1. Теоретичні засади методики викладання народознавства в школі.
2. Предмет, завдання і функції курсу.
3. Принципи методики народознавства в школі.
4. Особливості уроків народознавства.

Лекція 2-3. Зміст і структура шкільного народознавства. Корекція навчальної програми та розробка календарно-тематичного плану з народознавства в школі

План

1. Модель шкільного курсу "Українське народознавство".
2. Структура основних інформаційних блоків українського народознавства: "Людина-соціум"; "Етнічна історія українського народу"; "Духовна культура українців"; Матеріальна культура українців".
3. Методичні рекомендації щодо розробки календарно-тематичного плану та програми з українського народознавства.

Лекція 4. Урок українського народознавства та його специфіка

План

1. Необхідність вивчення українського народознавства в школі.
2. Професійна майстерність вчителя на уроках українського народознавства.
3. Типи уроків народознавства.
4. Схема уроку українського народознавства

Лекція 5. Шкільний кабінет українського народознавства.

Наочність і технічні засоби навчання на уроках українського народознавства

План

1. Шкільний кабінет народознавства
2. Наочність та технічні засоби навчання
3. Гігієна використання ТЗН у школі

Лекція 6. Методика організації позакласної роботи з українського народознавства

План

1. Завдання, зміст і принципи позакласної роботи з українського народознавства.
2. Форми і напрями позаурочної діяльності з народознавства: факультативи, гуртки.
3. Методика проведення народознавчого свята. Розробка сценарію народознавчого свята в загальноосвітній школі на матеріалах пошукової роботи.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття №1

Тема. Модель шкільного курсу "Українське народознавство". Аналіз програм з українського народознавства для середньої загальноосвітньої школи

План

1. Особливості уроків народознавства.
2. Структура основних інформаційних блоків з українського народознавства: "Людина-соціум"; "Етнічна історія українського народу"; "Духовна культура українців"; г) Матеріальна культура українців".
3. Аналіз програми "Українське народознавство (1-11 кл.)" для середньої з/о школи за редакцією С.П.Павлюка.

Література:

Король О.В. Методика викладання українського народознавства в школі: Навч.-метод. пос. К: ІЗМН, 1998. С. 7-46.

Скульський Р.П., Стельмахович М.Г. Методика викладання народознавства в школі: Пос. / За ред. проф. Сеульського Р.П. Івано-Франківськ: НМЦ "Укр. етнопед. і народозн." АПН Укр. і Прикарп. універс. ім. В.Стефаника, 1995. С. 20-42.

Українське народознавство (1-11 кл.): Програма для середньої загальноосвітньої школи / За заг. ред. С.П. Павлюка. К.: Перун, 1998. 30 с.

Українське народознавство: 1-8 класи. Програма для середньої загальноосвітньої школи / За заг. ред. С.П.Павлюка. Львів, 2003. 32 с.

Семінарське заняття №2

Тема. Типи уроків з українського народознавства: практичне застосування. Конспекти уроків

План

1. Урок засвоєння нових знань
2. Урок засвоєння й застосування нових знань та вмінь.
3. Урок перевірки, оцінки та корекції знань, навичок і вмінь.
4. Урок сумісності дидактичних завдань (коли всі дидактичні завдання поєднуються в органічній структурі навчального процесу).

Література

Дем'янюк Т.Д. Зміст та методика народознавчої роботи в сучасній школі. К.: ІСДО, 1996. 108 с.

Концепція вивчення українського народознавства в сучасній національній школі // Програма "Українське народознавство" / За заг. ред. С.П.Павлюка. К.: Перун, 1998. С. 3-7.

Методичні рекомендації до проведення уроків народознавства (Курс лекцій з мет. виклад, народознавства в шк.): Для студ. філ. фак., викладачів народозн. / Й. Сележан (укл.). Чернівці, 1995. 40 с.

Скульський Р.П., Стельмахович М.Г. Методика викладання народознавства в школі: Пос. / За ред. проф. Скульського Р.П. Івано-Франківськ: Наук.-метод. центр "Українська етнопедагогіка і народознавство" АПН України і Прикарпатського університету ім. В.Стефаника, 1995. 178 с.

Семінарське заняття № 3

Тема. Шкільний кабінет українського народознавства

План

1. Особливості формування шкільного кабінету народознавства
2. Наочність та технічні засоби навчання у кабінеті народознавства
3. Використання технічних засобів навчання у школі та на уроках народознавства.

Рекомендована література

Богуш А.М. Українське народознавство в дошкільному закладі: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2002. – 407 с.

Гончаренко С. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.

Ігнатенко П. та ін. Спроби концепції педагогіки народознавства // Освіта. – 1990. – 27 липня.

Кононенко П.П. Українознавство: Підручник для вищих навчальних закладів. – К.: Міленіум, 2006. – 870 с.

Кононенко П.П. Українознавство тисячоліття // Українознавство. – 2001. – Число 1. – С. 4-10.

Концепція вивчення українського народознавства в сучасній національній школі // Програми для середньої загальноосвітньої школи. Українське народознавство 1-11 класи. – К.: Перун, 1998. – С.3-7.

Навчально-виховні програми з українознавства. – К.: Знання України, 2001. – 330 с.

Стефанюк С.К. Практичне народознавство (Національне виховання): Навчальний посібник. – Харків: ББН, 2002. – 262 с.

Семінарське заняття №4

Тема. Методика організації пошукової народознавчої роботи в загальноосвітній школі

План

1. Зміст, мета і завдання пошукової народознавчої роботи в загальноосвітній школі.
2. Основні етапи пошуково-експедиційної діяльності з українського народознавства.
3. Програма народознавчих польових досліджень учнів загальноосвітньої школи.

Рекомендована література

- Глушко М.С. Методика польового етнографічного дослідження. Навч. посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 288 с.
- Гончарук В. А. (2008) Пошукова народознавча робота викладачів, студентів, учителів у період з початку 20-х років до кінця ХХ століття. Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки (№ 126). с. 44-47.
- Етнографія України: Навч. пос. / За ред. С.А. Макарчука. Львів: Світ, 1994. 520 с.
- Йовенко Л.І. Підготовка студентів-філологів до родинного виховання у процесі пошукової народознавчої діяльності // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи: Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / Ред.кол.: Н.С.Побірченко (гол.ред.) та інші. К.: Наук.світ, 2002. Випуск 8. С. 61–67.
- Йовенко Л.І. Пошукова фольклорно-етнографічна діяльність у процесі підготовки студентів філологічного факультету вищого педагогічного навчального закладу до родинного виховання // Наука і сучасність: Зб.наук.пр. Національного пед.універс.ім.М.П.Драгоманова. К.: Логос. 2002. Том XXXIV. С. 72–79.
- Йовенко Л.І., Терешко І.Г. Традиційне родинне виховання українців: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Умань: РВЦ «Софія», 2010. 239 с
- Лозко Г.С. Українське народознавство. 2-е вид., доп. Та переробл. К.: Вид. "АртЕк", 2004. 472 с.
- Організація пошукової народознавчої роботи: Метод. рекомендації для студентів і вчителів / Укл. Н.П. Сивачук. Умань: УДГП, 1994. 16 с.
- Паньків М.І. Організація польових досліджень з етнографії (для студентів історичного факультету та краєзнавців). Методичний посібник. Івано-Франківськ. Плай. 2005.
- Українське народознавство: Навч. Посібник / За ред.. С.П. Павлюка, Г.Й. Горинь, Р.Ф. Кирчіва. Львів: Фенікс 1994.

Семінар № 5

Тема. Позакласна робота з українського народознавства

План

1. Завдання, зміст і принципи позакласної роботи з українського народознавства.
2. Основні напрями позаурочної роботи з українського народознавства.
3. Форми і методи організації позаурочних занять з українського народознавства.
4. Методика проведення народознавчих виховних заходів.
5. Методика проведення народознавчого свята в загальноосвітній школі на матеріалах пошукової роботи.

Рекомендована література

Дидактичний матеріал з народознавства. Київ: «Освіта», 1993.

Методичні рекомендації до проведення уроків народознавства (Курс лекцій з мет. виклад, народознавства в шк.): Для студ. філ. фак., викладачів народозн. / Й. Сележан (укл.) Чернівці, 1995. 40 с.

Михасюк Т. Виховання у молодших школярів любові до рідної мови через народні традиції / Тетяна Михасюк // Нова педагогічна думка. Рівне, 2007. №3. С. 25-28.

Приходченко К.І. Витоки творчості. Розробки уроків та позакласних заходів з розвитку творчих здібностей учнів: Донецьк: Сталкер, 1998. 416 с.

Скульський Р.П., Стельмахович М.Г. Методика викладання народознавства в школі: Пос. / За ред. проф. Скульського Р.П. Івано-Франківськ: Наук.-метод. центр "Українська етнопедагогіка і народознавство" АПН України і Прикарпатського університету ім. В.Стефаника, 1995. 178 с.

Скиба О. Шкільний етнографічно-фольклорний гурток // Українська література в загальноосвітніх школах. 1999. № 1 . С . 51-53.

Семінарське заняття №6

Тема. Гурткова робота з українського народознавства

План

1. Гурток: суть, мета, завдання, типи, функції і значення.
2. Методика проведення гурткової роботи з українського народознавства.
3. Організація та планування гурткової роботи з народознавства.
4. Формування в школярів вмінь і навичок у процесі гурткової роботи.

Рекомендована література

Як використовувати народознавство в школі [Текст]: посібник для вчителів, вихователів, студентів пед. навч. закл. /за ред. чл.-кор. АПН України, проф. Скульського Р.П. Ів.-Франківськ, 2000. 374 с.

Українське народознавство і проблеми виховання учнів / Ред. Ігнатенко П. Івано-Франківськ, 1995. 186 с.

Король О.В. Методика викладання українського народознавства в школі [Текст]: навчально-метод. посібник. К. : ІЗМН, 1998. 368 с.

Пустовіт Г. П. Позашкільна освіта і виховання в контексті трансформаційних процесів у суспільстві // Позашкільна освіта та виховання. 2006. №1. С. 10.

Горальський А. Правила тренінгу творчості: метод. посібник. Л.: ВНТЛ, 1998. 52 с.

Семінарське заняття №7-8

Тема. Особливості підготовки і проведення інтегрованих уроків українського народознавства

План

1. Сутність та завдання міжпредметної інтеграції уроків в середній та старшій школі з українського народознавства.
2. Нетрадиційні форми проведення інтегрованих уроків:
  - урок-казка;
  - урок-подорож;
  - урок-театр (інсценізація фольклорних та художніх творів);
  - урок-фестиваль фестиваль;
  - тематичний концерт.
3. Комплексний урок у поєднанні з етнологією, історією, політологією, фольклором, мовознавством, релігією, ботанікою, зоологією, математикою. Навести тематичні приклади.

Рекомендована література

Король О.В. Методика викладання українського народознавства в школі: Навч.-метод. пос. К.: ІЗМН, 1998

Островецька Н.М. Аналіз уроку: концепції, методики, технології. К: Фірма "ІНКОС", 2003. 352 с.

Педагогіка: Навч. пос. / В.М. Галузьяк, М.І. Сметанський, В.І. Шахов. Вінниця: РВВ ВАТ „Віноблдрукарня”, 2001.

Фіцула М.М. Педагогіка: Навч. пос. для студ. вищих педагог. закладів освіти К: Вид. центр "Академія", 2000. 544 с.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

I. Захист монографій:

1. Гончарук В. Проблеми методики навчання українського народознавства // Матеріали до української етнології. 2014. Вип. 13. С. 163-171.
2. Іванюк Г. Українське народознавство як засіб формування громадянської культури учнів // Українське народознавство і проблеми виховання учнів. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (10-12 жовтня 1995 року, м. Івано-Франківськ). У 2-х частинах.- (Ч.І. - За ред. Р.Скульського). С.17-21.
3. Ігнатенко П. Громадянське виховання учнів засобами українського народознавства // Українське народознавство і проблеми виховання учнів. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (10-12 жовтня 1995 року, м. Івано-Франківськ). У 2-х частинах.- (Ч.І. - За ред. Р.Скульського). С. 22 - 24.
4. Постовий В. Українська народознавча основа виховання дітей в сучасних умовах // Українське народознавство і проблеми виховання учнів. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (10-12 жовтня 1995 року, м. Івано-Франківськ). У 2-х частинах.- (Ч.І. - За ред. Р.Скульського). С. 76 - 80.
5. Струманський В. Організація виховних процесів в національній школі на засадах народності // Українське народознавство і проблеми виховання учнів. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (10-12 жовтня 1995 року, м. Івано-Франківськ). У 2-х частинах.- (Ч.І. - За ред. Р.Скульського). С. 97 - 100.
6. Плетеницька Л. Народна математика як засіб підготовки педагогічних кадрів до народознавчої роботи // Українське народознавство і проблеми виховання учнів. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (10-12 жовтня 1995 року, м. Івано-Франківськ). У 2-х частинах.- (Ч.І. - За ред. Р.Скульського). С. 158 - 161.
7. Паїк І., Твардовська Л. Використання виховного потенціалу українського народознавства у процесі викладання іноземних мов // Українське народознавство і проблеми виховання учнів. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (10-12 жовтня 1995 року, м. Івано-Франківськ). У 2-х частинах.- (Ч.І. - За ред. Р.Скульського). С. 151 - 154.
8. Мельниченко Н. Формування екологічної культури майбутніх вчителів-гуманітарії засобами народознавства // Українське народознавство і проблеми виховання учнів. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (10-12 жовтня 1995 року, м. Івано-Франківськ). У 2-х частинах.- (Ч.І. - За ред. Р.Скульського). С. 145 - 146.

9. Коваль П. Використання українського народознавства на заняттях ритміки і хореографії // Українське народознавство і проблеми виховання учнів. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (10-12 жовтня 1995 року, м. Івано-Франківськ). У 2-х частинах.- (Ч.І. - За ред. Р.Скульського). С. 133-136.
10. Актуальні проблеми теорії і практики виховання учнів національної школи / Національне виховання учнів засобами українського народознавства. Посібник для вчителів за ред. проф.. Скульського Р.П. Івано-Франківськ, 1995. С. 7 – 57.
11. Теоретико-методологічні засади використання народознавства у вихованні школярів. / Національне виховання учнів засобами українського народознавства. Посібник для вчителів за ред. проф.. Скульського Р.П. Івано-Франківськ, 1995. С. 58-72.
12. Народознавство і формування особистості учня / Національне виховання учнів засобами українського народознавства. Посібник для вчителів за ред. проф.. Скульського Р.П. Івано-Франківськ, 1995. С. 73- 139.

II. Календарно-тематичне планування. Для кожного студента окремий клас.

III. Підготувати навчальну програму з "Українського народознавства" для 5-11 класів ЗОШ. Для кожного студента окремий клас.

IV. Розробити запитальник по запропонованих темах:

1. Усна народна творчість.
2. Народні традиційні ігри.
3. Народна музика і танці.
4. Видатні особистості населеного пункту.
5. Дитячий і підлітковий стрій: дівчат і хлопців окремо.
6. Дозвілля дітей і підлітків.
7. Народні промисли дітей і підлітків.
8. Шкільне життя дітей і підлітків.
9. Традиційне харчування школярів.
10. Позакласна і позашкільна робота школярів.
11. Система оцінювання школярів.
12. Методи і прийоми навчання на уроках в молодшій і середній школі

V. Згідно розробленого запитальника (Завдання IV) по 12 темах проведіть польові народознавчі опитування серед ваших родичів чи вчителів старшого покоління (старших 60-ти років). Темі для опитувань з попереднього завдання: 1. Усна народна творчість. 2. Народні традиційні ігри. 3. Народна музика і танці. 4. Видатні особистості населеного пункту. 5. Дитячий і

підлітковий стрій: дівчат і хлопців окремо. 6. Дозвілля дітей і підлітків. 7. Народні промисли дітей і підлітків. 8. Шкільне життя дітей і підлітків. 9. Традиційне харчування школярів. 10. Позакласна і позашкільна робота школярів. 11. Система оцінювання школярів. 12. Методи і прийоми навчання на уроках в молодшій і середній школі.

Польові народознавчі записи оформляти наступним чином: назвати від кого записано (прізвище, ім'я, по-батькові), рік народження, місце народження, заняття, освіта, місце проживання і з якого часу респондент проживає у даній місцевості, хто записав - прізвище, ім'я, по-батькові, домашній адрес, дата і місце запису.

Далі подавати інформацію, отриману від респондента. Усі відповіді на запитання, зібрані матеріали, зауваження чи доповнення респондентів, а також свої пояснення треба фіксувати чітко, виразно, не вдаючись до будь-яких скорочень. Відповіді подавати, не змінюючи стилю мовлення респондента, тобто повинна бути жива мова респондента. Інформацію від кожного респондента подавати на окремому аркуші.

VI. Розробити план-конспект уроку з українського народознавства на вибір.

VII. Розробити факультативне заняття (або гурток) за наступною схемою: Практичне застосування факультативу (або гуртка) з народознавства

1. Навчальна програма факультативу (або гуртка) з народознавства: а) пояснювальна записка (актуальність, мета, завдання); б) «учні повинні вміти»; в) «учні повинні знати».

2. Календарно-тематичний план:

- кількість годин;
- зміст навчальної програми;
- види занять.

3. Розробка конспекту однієї із тем факультативу для учнів середньої або старшої школи (на вибір).

4. Примітки.

5. Використана і рекомендована навчально-методична література.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Артюх О.Ф. Українське народознавство в системі навчання і виховання // Вивчаємо українську мову та літературу. 2005. № 2 . С . 2-6.
2. Грушевський М. Береження і дослідження побутового і фольклорного матеріалу як відповідальне державне завдання // Народна творчість та етнографія. 1996. № 4. С.42-51.
3. Іванчук М. Навчання як фактор виховання особистості школяра II Рідна школа. 2005. № 1. С. 12-14.
4. Івашковський В. Виховні засади розвитку особистості патріота України // Рідна школа. 2005. № 4. С. 36-38.
5. Єлагіна Т. Форми та методи формування громадянських якостей особистості II Рідна школа. 2005. № 6. С. 34-36.
6. Король О.В. Методика викладання українського народознавства в школі: Навч.-метод. пос. К: ІЗМН, 1998, С. 7-46.
7. Ковальчук О. В. Українське народознавство. К., 1994.
8. Мізюк І. Прилучення школярів до духовної народної скарбниці (Фольклорні експедиції) // Дивослово. 1997. №11. С. 52-53.
9. Мінченко Т. Українознавча робота з національно-культурного відродження // Шкільний світ. 2001. № 42. С . 2-3.
10. Моляко О. Функціональна модель формування полікультурної компетентності школярів // Рідна школа. 2005. № 6. С . 10-12.
11. Сивачук Н.П. Організація української світлиці // Педагогічний вісник. 1996. №1. С. 44-46.
12. Скиба О. Шкільний етнографічно-фольклорний гурток // Українська література в загальноосвітніх школах. 1999. № 1 . С . 51-53.
13. Скульський Р.П., Стельмахович М.Г. Методика викладання народознавства в школі: Пос. / За ред. проф. Сеульського Р.П. Івано-Франківськ: НМЦ "Укр. етнопед. і народозн." АПН Укр. і Прикарп. універс. ім. В.Стефаника, 1995. С. 20-42.